

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org) Camilla Granholm, Sple	DokumentID TRV 2012/13097	Ev. ärendenummer TRV 2012/13097
Fastställt av [Peo Nordlöf, cSple]	Dokumentdatum 2014-04-01	Version 1.1
Dokumenttitel Samlad effektbedömning (och samhällsekonomiska analyser) - Minimikrav för upprättande		

1. Inledning

Inom Trafikverket tillämpas metoden Samlad effektbedömning, som också är en grundmall i MS Excel, för att strukturerat och sammanfattande beskriva en föreslagen åtgärd eller åtgärdspaket (projekt) inom transportsektorn, dess kostnader och de effekter som den förväntas få om den skulle genomföras. Samlad effektbedömning (förkortas SEB) ska vara ett beslutsunderlag med syfte att utgöra ett stöd för planering, beslut och uppföljning. I Samlad effektbedömning (metod och mall) beskrivs åtgärdens effekter ur tre beslutsperspektiv:

- Samhällsekonomisk analys (prissatta och ej prissatta effekter)
- Transportpolitisk målanalys (hur påverkas de transportpolitiska målen)
- Fördelningsanalys (hur fördelar sig nyttorna på olika grupper)

Omfattningen av beslutsunderlaget ska anpassas efter åtgärdens storlek och utredningsskede.

2. Syfte

Syftet med denna rutin är att fastställa minimikraven för upprättande, dokumentation och kvalitetsgranskning av samlade effektbedömningar och samhällsekonomiska analyser.

3. Omfattning

Samhällsekonomiska kalkyler som görs av eller åt Trafikverket ska alltid presenteras inom ramen för metoden samlad effektbedömning (SEB). Samlad effektbedömning ska upprättas för myndighets-åtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, olika typer av investeringsåtgärder (projekt), påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder samt paket av åtgärder som samverkar till att lösa ett identifierat behov.

De samlade effektbedömningar och de samhällsekonomiska analyser som görs av eller åt Trafikverket ska i normalfallet kvalitetsgranskas och därefter fattas ett beslut om de kan godkännas för användning. De analyser som godkänts för användning hålls tillgängliga för allmänheten och för extern granskning på Trafikverkets hemsida. Godkännande avser att en Samlad effektbedömning är kvalitetsgranskad och godkänd som analys och beslutsunderlag, ett godkännande säger dock inget om hur åtgärden (projekten) ska behandlas i planläggningsprocessen.

Formerna för kvalitetsgranskningen, godkännande processen och det öppna tillhandahållandet av analyserna finns beskrivet i "TDOK 2011:421: Beslutsordning för samhällsekonomiskt beslutsunderlag".

Detta dokument omfattar de minimikrav som gäller vid upprättande, dokumentation och kvalitetsgranskning av samhällsekonomiska analyser och samlade effektbedömningar.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

4. Definitioner

Samlad effektbedömning (SEB)	Samlad effektbedömning (förkortat SEB) är en metod och ett sätt att strukturerat och sammanfattande beskriva en föreslagen åtgärd inom transportsektorn, dess kostnader och de effekter som den förväntas få om den skulle genomföras. SEB finns också som en grundmall i MS Excel. Syftet är att vara ett sammanfattande beslutsunderlag som stöd för planering, beslut och uppföljning. I SEB beskrivs åtgärdens effekter ur tre beslutsperspektiv: <ul style="list-style-type: none"> • Samhällsekonomisk analys (<i>prissatta</i> och <i>ej prissatta</i> effekter) • Transportpolitisk målanalys (hur påverkas de transportpolitiska målen) • Fördelningsanalys (hur fördelar sig nyttorna på olika grupper)
Enkel Samlad effektbedömning	SEB-grundmall ifylld enligt detaljeringskrav "Enkel SEB utan NNK" eller "Enkel SEB med NNK" i pdf-format (åtkomliga via Trafikverkets hemsida). Tillämpas på alla åtgärder (projekt) med totalkostnad större än eller lika med 25 mnkr resp. 50 mnkr (regional respektive nationell plan) där val av alternativ inte gjorts.
Fullständig Samlad effektbedömning	SEB-grundmall ifylld enligt detaljeringskrav "Fullständig SEB utan NNK" eller mall "Fullständig SEB med NNK" i pdf-format (åtkomliga via Trafikverkets hemsida). Tillämpas på alla projekt (åtgärder) med totalkostnad större än eller lika med 25 mnkr resp. 50 mnkr (regional respektive nationell plan) där val av alternativ gjorts.
Expertgrupp SEB	Den grupp av personer som gör slutliga bedömningar av effekter och mål i Samlad effektbedömning.
Kontaktperson SEB	Den person som anges i SEB sidhuvud som kontaktperson. Ska vara en regional trafikverkare som kan kontaktas för frågor om SEB och dess innehåll.
Kvalitetsgranskning	Kvalitetsgranskning av upprättade Samlad effektbedömningar görs av enheten Sple utifrån gällande förutsättningar, verktyg, mallar och instruktioner samt granskningsprotokoll.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Projekt	Projekt är unikt, avgränsat i tid och omfattning. Används som definition för alla skeden i investeringsprocessen.
Totalkostnad	Summan av alla kalkylblock för samtliga skeden från start av fysisk planeringsprocess till färdig anläggning, d.v.s. summan av kalkylblock 1-10 (Grundkalkyl inkl. byggherrekostnad samt summan av bedömda generella osäkerheter).
Samhällsekonomisk analys	Samlingsnamn för alla analyser av samhällsekonomisk karaktär.
Samhällsekonomisk bedömning	Samhällsekonomisk kalkyl som också inkluderar bedömningar av relevanta effekter av en åtgärd som inte kunnat kvantifieras eller värderas i monetära termer (ej prissatta effekter).
Samhällsekonomisk kalkyl	Beräkning och jämförelse av en åtgärds samhällsekonomiska kostnad och nytta.
Typ-SEB	Typ-SEB är en framtagna ifylld Samlad effektbedömning för vissa typåtgärder som är vanligt förekommande och som kan schabloniseras.
Åtgärdsval	Förberedande planeringsaktivitet i tidigt skede i planeringsprocessen som syftar till att föreslå en eller flera problemlösningar
Åtgärdsområde	(i den nationella transportplanen:) grupp av fysiska åtgärder som inte är utpekade och namngivna i planen.
Åtgärd	(i ekonomimodellen:) planeringsbegrepp för beskrivning av vad som genomförs eller ska genomföras.
Åtgärds paket (SEB instruktion)	Paket av åtgärder som samverkar till att lösa ett identifierat behov.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5. Tillämpning

5.1 Ansvar och kompetens

Chefen för enheten Samhällsekonomi och modeller inom VO Samhälle ansvarar för dokumentet, analys av dess tillämpning och uppdatering.

Ansvarig för att upprätta och skicka in Samlad effektbedömning för granskning varierar beroende på vad det är för typ av åtgärd (projekt). För myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder och styrmedelsåtgärder ligger ansvaret på respektive projektledare.

För enskilda åtgärder eller åtgärdspaket beror ansvaret på vilket skede åtgärden befinner sig i. Inom Trafikverket ligger ansvaret för genomförandet av åtgärdsvalsstudier på VO Samhälle och därmed ansvarar Samhälles regionala processledare/projektledare för framtagandet av Samlad effektbedömning under åtgärdsvalsskedet. Expertgrupp SEB (Samhälle) granskar bedömningarna inför leverans till kvalitetsgranskning. För de åtgärder (projekt) som omfattas av den fysiska planläggningsprocessen tas Samlad effektbedömning fram inom projekten och därmed ansvarar Investerings projektledare för att Samlad effektbedömning upprättas i respektive projekt, i nära samarbete med SX. Samlad effektbedömning tas fram av Investering och Expertgrupp SEB (Samhälle) granskar bedömningarna inför leverans till kvalitetsgranskning.

Ansvarig för att skicka in en Samlad effektbedömning för granskning är samma person som anges som kontaktperson i Samlad effektbedömnings-mallens sidhuvud. Processledare/projektledare är dock ansvarig för att meddela kontaktpersonen när Samlad effektbedömning och tillhörande underlag är klara för att skickas till granskning. Detta sammanfattas i tabellen nedan.

Tabell 1. Ansvarsfördelning vid upprättande av Samlad effektbedömning

Typ av åtgärd (projekt)	Ansvarig för att			
	Upprätta SEB	Bedömningar i SEB	Meddela kontaktperson SEB att SEB är klar för kvalitetsgranskning	Skicka SEB till kvalitetsgranskning
Åtgärdsvalsstudie	SX projektledare /processledare	Expertgrupp SEB	SX projektledare /processledare	Kontaktperson SEB
Planprocess	IV projektledare (i nära samarbete med SX)	Expertgrupp SEB	IV projektledare	Kontaktperson SEB
Myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder	Respektive projektledare			Respektive projektledare

Trafikanalytiker regionalt stödjer projekten vid upprättande av Samlad effektbedömning samt är mottagare av frågor och förbättringsförslag.

Nedan följer en beskrivning av en potentiell arbetsprocess.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.1.1 POTENTIELL ARBETSGÅNG UPPRÄTTA SAMLAD EFFEKTBEDÖMNING

1. Ett väl genomarbetat utkast till Samlad effektbedömning tas fram av projektledaren/processledare (ev. med hjälp av konsult). Då ska beskrivning av åtgärden (projektet), samhällsekonomisk kalkyl och kostnadsberäkning vara gjord. Underlag för att göra bedömningar av ej prissatta effekter, måluppfyllelseanalys och fördelningsanalys ska också tas fram och bedömningar ska göras så att Expertgrupp SEB bara behöver granska bedömningarna enligt punkt 4. Utredningar som kan vara ett stöd i arbetet ska göras tillgängliga för expertgruppen för SEB.
2. Samlad effektbedömnings-utkastet skickas till Expertgrupp SEB (grundbemanningen se Tabell 2)
3. Expertgrupp SEB ger förslag på ytterligare kompetenser som behövs för att göra bedömningarna. Gruppmedlemmarna bör också påpeka om det i stommen finns något som behöver kompletteras innan bedömningsmötet.
4. Bedömningsmöte där Samlad effektbedömnings-utkastet granskas/bedömningar görs. Projektledaren/processledare är sammankallande. Eventuella justeringar görs så långt möjligt på mötet. Om det kommer fram att det finns frågor som behöver utredas ytterligare kan det behövas ytterligare möte för att göra kompletterande bedömningar.
5. Färdigställande av Samlad effektbedömning görs av projektledaren/processledare (ev. konsult) och skickas ut till Expertgrupp SEB för godkännande.
6. Expertgrupp SEB godkänner Samlad effektbedömning slutversion
7. Processledare/projektledare meddelar den kontaktperson som ska anges i sidhuvud i Samlad effektbedömning när Samlad effektbedömning och tillhörande underlag är klara för att skickas till kvalitetsgranskning till Enheten Samhällsekonomi och modeller (Samhälle).
8. Samlad effektbedömning slutversion skickas för kvalitetsgranskning av kontaktpersonen till Enheten Samhällsekonomi och modeller (Samhälle).

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Tabell 2. Möjlig grundbemanning av expertgrupp för Samlad effektbedömning

Roll	Kommentar
Projektledare/processledare	Huvudansvarig för arbetet. Övergripande ansvar för uppdraget/projektet och god kännedom om innehåll/omfattning.
Upprättare av Samlad effektbedömning	Den som tagit fram utkastet till Samlad effektbedömning (ofta en konsult). Leder diskussionen. Denna ingår inte i beslut av godkännande av Samlad effektbedömning.
Upprättare samhällsekonomisk kalkyl	Den som gjort den samhällsekonomiska kalkylen. Är ofta en konsult och är ibland även upprättare av Samlad effektbedömning.
Planerare	Planeringsansvarig om utsedd. Annars åtgärdssamordnare.
Samhällsplanerare	Den samhällsplanerare som känner till åtgärden bäst.
Målstrateg miljö	Övergripande miljökompetens som får avgöra om det behövs andra kompetenser i det aktuella fallet.
Målstrateg trafiksäkerhet	Övergripande trafiksäkerhetskompetens som får avgöra om det behövs andra kompetenser i det aktuella fallet.
Målstrateg tillgänglighet	Övergripande tillgänglighetskompetens som får avgöra om det behövs andra kompetenser i det aktuella fallet.
Trafikanalytiker	Kompetens inom samhällsekonomisk kalkyl. Bör också ha en särskilt god kunskap om Samlad effektbedömningsmetodiken.

Denna grundbemanning kan behöva kompletteras med ytterligare kompetenser. Det kan vara specialister av olika slag, både hos konsulten och hos Trafikverket. Det är projektledaren/processledaren som är ansvarig för Samlad effektbedömning samt att rätt kompetens deltar vid bedömningen/granskningen.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

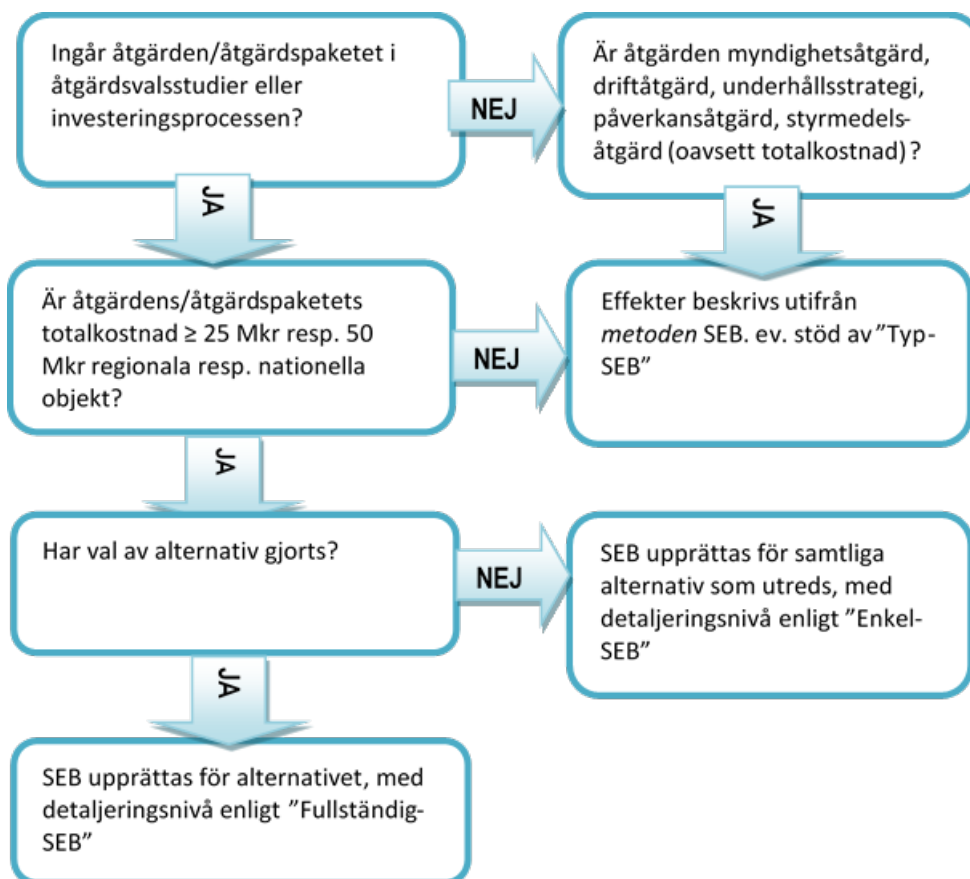
5.2 Krav för upprättande av Samlad effektbedömning

Samhällsekonomiska kalkyler som görs av eller åt Trafikverket ska alltid presenteras inom ramen för metoden samlad effektbedömning (SEB). Samlad effektbedömning ska upprättas för myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, olika typer av investeringsåtgärder (projekt), påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder samt paket av åtgärder som samverkar till att lösa ett identifierat behov.

Denna riktlinje omfattar *minimikraven* för upprättande, granskning och publicering av Samlad effektbedömning. Om en högre ambitionsnivå än minimikraven väljs så ska kraven på granskning och publicering följas enligt den valda SEB-typen.

Instruktioner för hur Samlad effektbedömning ska användas för efteranalyser tas fram under våren 2014.

Figur 1. Samlad effektbedömning beslutsträd

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.2.1 ÅTGÄRD (PROJEKT) DÄR VAL AV ALTERNATIV GJORTS MED TOTALKOSTNAD STÖRRE ÄN ELLER LIKA MED 25 RESPEKTIVE 50 MNKR ELLER NAMNGIVNA OBJEKT MED LÄGRE TOTALKOSTNAD

För alla åtgärder eller åtgärds paket (åtgärdsval) och projekt (planlägningsprocessen) *där val av alternativ gjorts* som har en bedömd totalkostnad som är större än eller lika med 25 respektive 50 mnkr (regional respektive nationell plan) eller för namngivna objekt i plan med lägre kostnad än ovanstående gränser ska en fullständig Samlad effektbedömning upprättas, minst vid de tidpunkter som framgår av figur 1.

Fullständig Samlad effektbedömning kan upprättas med eller utan beräknad NNK. Samlad effektbedömning utan beräknad NNK bör endast användas i det fall det saknas verktyg för att beräkna åtgärdens (projektets) samhällsekonomiska effekter. Denna Samlad effektbedömnings-typ ska kvalitetsgranskas och godkännas av enheten Samhällsekonomi och modeller, Sple. Upprättande av Samlad effektbedömning ska göras i enlighet med instruktioner i Excel-grundmallen Samlad effektbedömning. Krav på detaljeringsnivå ges av "Fullständig SEB utan NNK.pdf" och "Fullständig SEB med NNK.pdf".

5.2.2 ÅTGÄRD (PROJEKT) DÄR FLERA ALTERNATIV UTREDS MED TOTALKOSTNAD STÖRRE ÄN ELLER LIKA MED 25 RESPEKTIVE 50 MNKR

För alla åtgärder och åtgärds paket (åtgärdsval) och projekt (planlägningsprocessen) *där flera alternativ utreds* för att uppfylla samma syfte med en bedömd totalkostnad som är större än eller lika med 25 respektive 50 mnkr (regional respektive nationell plan) eller för namngivna objekt med lägre kostnad än ovanstående gränser ska en Enkel Samlad effektbedömning upprättas, minst vid de tidpunkter som framgår av figur 1. Enkel SEB kan upprättas med eller utan beräknad NNK. Samlad effektbedömning utan beräknad NNK bör endast användas i det fall det saknas verktyg för att beräkna åtgärdens (projektets) samhällsekonomiska effekter.

Minimum för Enkel-SEB är att sammanfattningen samt underliggande referenser fylls i. En sådan Samlad effektbedömning tas fram för varje relevant alternativ för att kunna jämföra effekter av olika alternativ. Om det finns alternativ som valts bort i ett tidigt skede bör motiven till bortvalen redovisas utifrån metoden SEB, dvs. utifrån perspektiven samhällsekonomi (t.ex. orimligt dyrt), nyttfördelning och transportpolitisk måluppfyllelse. Redovisning kan ske på ett vanligt A4-ark. För att minimera arbetet med de relevanta alternativen tas en Samlad effektbedömning fram enligt SEB-mallen och sedan kan ändringar göras för det som är alternativskiljande i kopior på den Samlade effektbedömningen som först upprättades. För att tydliggöra skillnaderna kan man sedan ställa samman detta i en Excelfil, en så kallad strategisk fil. Denna SEB-typ ska kvalitetsgranskas och godkännas av Sple. Upprättande av Samlad effektbedömning ska göras i enlighet med instruktioner i Excel-grundmallen Samlad effektbedömning. Krav på detaljeringsnivå ges av "Enkel SEB utan NNK.pdf" och "Enkel SEB med NNK.pdf".

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.2.3 MYNDIGHETSÅTGÄRDER, DRIFTÅTGÄRDER, UNDERHÅLLSTRATEGIER, PÅVERKANSÅTGÄRDER, STYRMEDELSÅTGÄRDER MED TOTALKOSTNAD STÖRRE ÄN ELLER LIKA MED 25 RESPEKTIVE 50 MNKR

För myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder som innefattar samhällsekonomiska kalkyler och som har en totalkostnad större än eller lika med 25 respektive 50 mnkr finns inte något krav på att upprätta Samlad effektbedömning enligt någon särskild mall, men däremot är det viktigt att beskriva åtgärdens effekter utifrån samma beslutsperspektiv som anges i Samlad effektbedömningsmallen och att man utgår ifrån gällande effektsamband och förutsättningar. För dessa åtgärder är alltså *metoden* samlad effektbedömning viktigare än användandet av själva mallen för Samlad effektbedömning. Sådana analyser ska kvalitetsgranskas och godkännas av Sple.

5.2.4 ÅTGÄRD (PROJEKT), MYNDIGHETSÅTGÄRDER, DRIFTÅTGÄRDER, UNDERHÅLLSTRATEGIER, PÅVERKANSÅTGÄRDER, STYRMEDELSÅTGÄRDER MED TOTALKOSTNAD MINDRE ÄN 25 RESPEKTIVE 50 MNKR

Åtgärder vars totalkostnad understiger 25 mnkr och 50 mnkr (regional respektive nationell plan) och som inte är namngivet i plan, räknas som "pottåtgärd". För sådana åtgärder finns inte något krav på att upprätta Samlad effektbedömning enligt någon särskild mall, men däremot är det viktigt att beskriva åtgärdens effekter utifrån samma beslutsperspektiv som anges i Samlad effektbedömningsmallen och att man utgår ifrån gällande effektsamband och förutsättningar. För dessa åtgärder är alltså *metoden* Samlad effektbedömning viktigare än användandet av själva mallen för Samlad effektbedömning. Att använda Samlad effektbedömning på detta sätt är aktuellt t ex i åtgärdsvalsstudiens initieringsfas, för att beskriva brister och vilka effekter och mål som man förväntas uppnå.

Detta förfarande gäller även för myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder som innefattar samhällsekonomiska kalkyler och vars totalkostnad understiger 25 mnkr och 50 mnkr.

Som stöd för att beskriva effekter av sådana åtgärder kan "typ-SEB" användas. *Typ-SEB* är en framtagen Samlad effektbedömning för vissa typåtgärder som är vanligt förekommande och som kan schabloniseras. I Åtgärdsplaneringen 2014-2025 togs ett antal sådana typ-SEB:ar fram som kan användas för att illustrera liknande åtgärders effekter, dessa finns på Trafikverkets hemsida [här](#). Exempelvis finns Typ-SEB:ar för cykelåtgärder, bullerskärmar och mötesseparering. Dessa är kvalitetsgranskade i samband med framtagandet och behöver därmed inte granskas igen.

För att dokumentera ovanstående kan endera relevanta delar av Samlad effektbedömningsmallen användas (som stöd för beskrivning av brister och av vilka effekter och mål som förväntas uppnås) eller att åtgärdens effekter utifrån beslutsperspektiven beskrivs på en A4-sida. Detta blir en ofullständig Samlad effektbedömning och räknas som ett arbetsmaterial som inte behöver kvalitetsgranskas av Sple. Även om granskningskrav inte föreligger gäller dock publiceringskrav om underlaget ifråga ska användas som källa i offentligt dokument. Publicering sker via Sple, men då med texten "Ej kvalitetsgranskad och godkänd" såvida inte regionen önskar kvalitetsgranskning och godkännande av Sple.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.3 Samlad effektbedömning mall och dokumentation

Mall och stöd för framtagandet av Samlad effektbedömning enligt ovanstående krav finns på www.trafikverket.se/seb. Det är samma Samlad effektbedömnings-mall (Excel) som tillämpas för samtliga åtgärder, men det finns, utöver grundmallen, tre mallar som underlättar användningen när man gjort samhällsekonomiska kalkylen med de vanligaste kalkylverktygen Bansek, EVA och Samkalk.

Det finns utöver det dokument (PDF) som tydliggör krav på detaljeringsnivå i Samlad effektbedömning beroende på skede i åtgärdsval och planläggningsprocess. Detta kan tillämpas på samtliga ovan nämnda SEB-mallar och är tänkt att fungera som stöd för vad som ska ingå i en Samlad effektbedömning för att motsvara de olika detaljeringskraven:

- Fullständig SEB med NNK (pdf)
- Fullständig SEB utan NNK (pdf)
- Enkel SEB med NNK (pdf)
- Enkel SEB utan NNK (pdf)

Att använda *metoden* Samlad effektbedömning innebär att redovisa en åtgärds (åtgärdspaket) effekter utifrån de tre perspektiven som ingår i Samlad effektbedömning: samhällsekonomisk analys, fördelningsanalys och transportpolitiskmåluppfyllelseanalys. Detta kan redovisas t ex på en A4-sida eller i SEB-mallen. Det finns i ingen standardmall för detta.

En Samlad effektbedömning ska alltid upprättas och revideras utifrån Trafikverkets gällande trafikprognoser, effektsamband, effektmodeller, prognos- och analysverktyg. Dessa uppdateras årligen den 1 april. Avsteg från gällande förutsättningar får hanteras i känslighetsanalyser. Det som gäller presenteras på Trafikverkets webbsida: www.trafikverket.se/samhallsekonomiochprognoser Vid osäkerhet om vilka förutsättningar som gäller kontakta enheten Samhällsekonomi och modeller, Sple.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Tabell 3. Dokumentations- och granskningskrav Samlad effektbedömning

	SEB-metod/relevanta delar av SEB-mallen		Enkel SEB utan NNK	Enkel SEB med NNK	Fullständig SEB utan NNK	Fullständig SEB med NNK
Åtgärd ej definierad (Åtgärdsval)	X					
Åtgärder/ åtgärdspaket, myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder med totalkostnad < 25 mnkr resp. 50 mnkr	X					
Myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder med totalkostnad ≥ 25 mnkr resp. 50 mnkr		X				
Åtgärder/åtgärdspaket (projekt) totalkostnad ≥ 25 mnkr resp. 50 mnkr:						
Förenklat åtgärdsval	X		X	X		
Åtgärdsval – alternativa lösningar			X	X		
Åtgärdsval – alternativ valt					X	X
Investering – alternativa lösningar			X	X		
Investering – alternativ valt					X	X
Krav på detaljeringsnivå enligt dokument:	SEB-metod/ relevanta delar av SEB-mallen	SEB-metod/ relevanta delar av SEB-mallen	Enkel SEB utan NNK.pdf	Enkel SEB med NNK.pdf	Fullständig SEB utan NNK.pdf	Fullständig SEB med NNK.pdf
Granskningskrav	Nej	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Publiceringskrav	*	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

* **Publicering:** Även om granskningskrav inte föreligger gäller dock publiceringskrav om underlaget ifråga ska användas som källa i offentligt dokument. Publiceras via Sple, men då med texten "Ej kvalitetsgranskad och godkänd" såvida inte regionen önskar kvalitetsgranskning och godkännande av Sple.

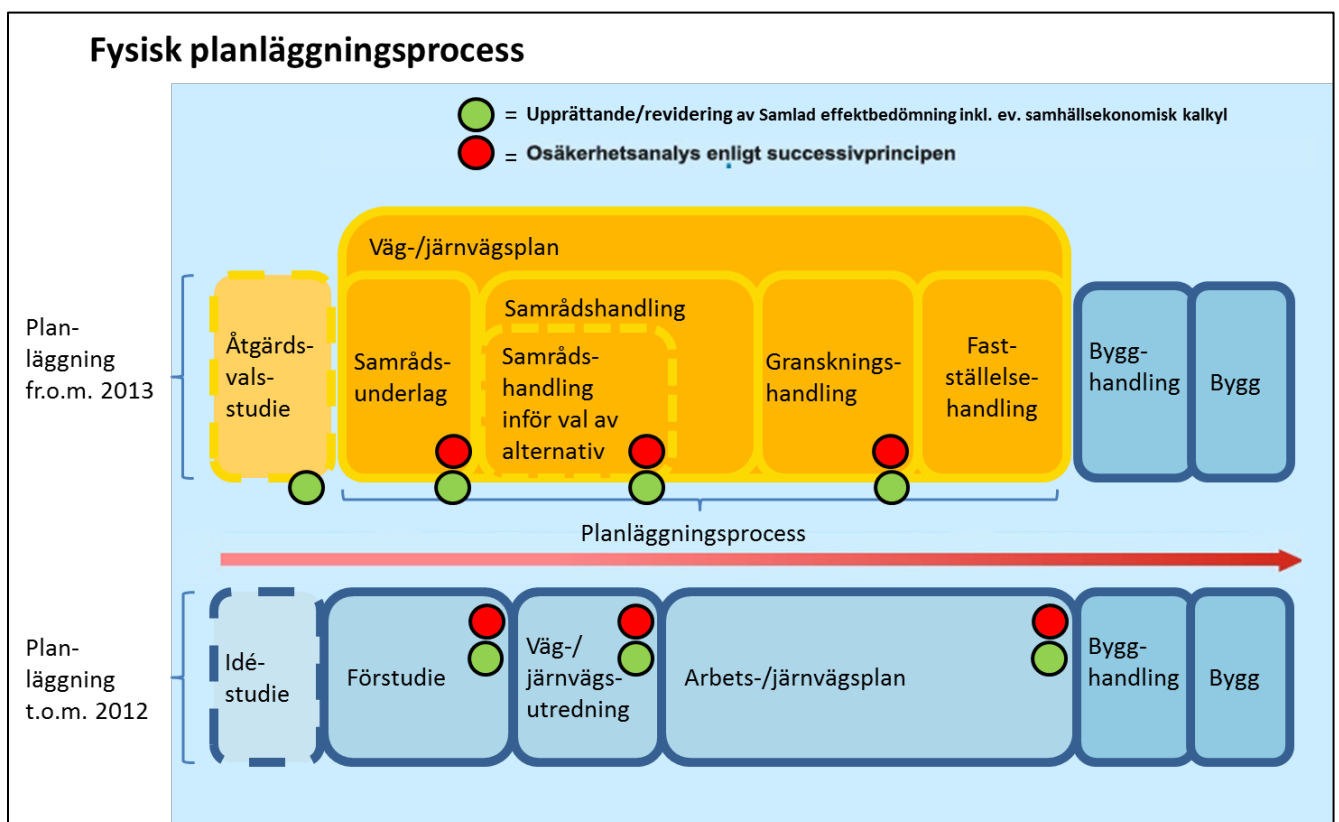
DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.4 Tidpunkter för upprättande och revidering av Samlad effektbedömning

Samlad effektbedömning (enligt SEB-mall) upprättas i såväl åtgärdsvalsstudier som i den fysiska planläggningsprocessen. Tanken är att dokumentet ska följa åtgärden (projektet) och utvecklas i takt med att allt mer information finns om åtgärden. Normalt ska en SEB från en åtgärdsvalsstudie revideras från och med att den når planläggningsprocessen. Det kan dock i övergångsskedet mellan den gamla och nya planläggningsprocessen finnas fall där en SEB upprättas först i planprocessen.

Som minimikrav ska Samlad effektbedömning för investeringsåtgärder (projekt) revideras kopplat till olika aktiviteter i den fysiska planläggningsprocessen där anläggningskostnadskalkyl enligt successiv principen ska upprättas eller revideras. Detta ska göras i slutfasen av respektive planeringsaktivitet. Vid dessa tillfällen ska även Samlad effektbedömning ses över.

Figur 2. Tidpunkter för revidering av Samlad effektbedömning i fysiska planläggningsprocessen (se även Bilaga 1)

Omfattning på revidering av Samlad effektbedömning beror på vilken typ av förändring som skett:

- Är det samma utformning och antagen trafikering/tidtabell dvs. inte påverkar nyttorna, men förändrad kostnad räcker det att göra en mycket enkel omräkning av de nyckeltal som innehåller både kostnader och nyttor (exempelvis NNK).
- Är det förändringar av utformning eller tänkt trafikering/tidtabell dvs. förändrade nyttor? Då ska även nyttorna ses över.

På detta sätt har vi löpande en uppdaterad kostnad och beräknad/bedömd nytta i olika dimensioner för Trafikverkets planerade åtgärder, utan att drabbas av räknehysteri.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Kopplat till Trafikverkets årliga leveranser till regeringen av förslag till byggstarter är 1–3 och 4–6 ska det finnas en aktuell samlad effektbedömning inklusive samhällsekonomisk kalkyl (baserat på jämförbara trafikprognoser). För samtliga objekt som ska lyftas till ny grupp ska en reviderad Samlad effektbedömning inkl. samhällsekonomisk- och anläggningskostnads-kalkyl som bygger på jämförbara trafikprognoser finnas framtagen. I huvudsak är det objekt med planerad byggstart de gulmarkerade åren (se nedan) som byter grupp och därmed ska ha en reviderad Samlad effektbedömning. Även Samlade effektbedömningar för åtgärder som fått ändrad kostnad eller utformning, så att befintlig Samlad effektbedömning inte längre stämmer överens med projektets utformning och nyttor, ska revideras.

Tabell 4. Gällande förutsättningar vid årlig rapportering av byggstarter

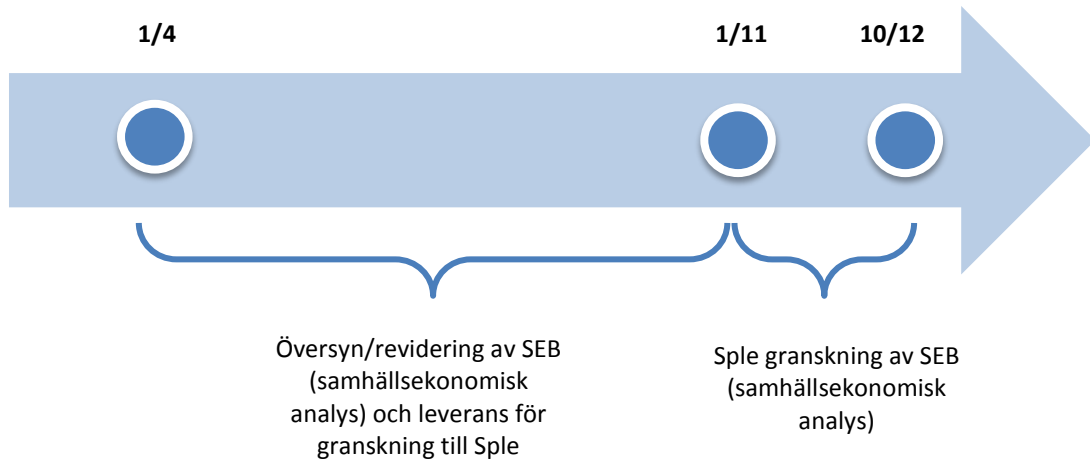
Grupp				År för rapportering till regeringen	Gällande förutsättningar för revidering av SEB och samhällsekonomisk kalkyl	Behov av revidering av SEB och kalkyl
	1-3	2014	2015	2016	2013	
4-6	2017	2018	2019	2013		
1-3	2015	2016	2017	2014	2013	Enligt ÅP-förutsättningar och behöver inte räknas om inför 2014-rapportering
4-6	2018	2019	2020	2014	2013	
1-3	2016	2017	2018	2015	2014	Räknas om med gällande förutsättningar 2014 under perioden 1/4-1/11 2014*
4-6	2019	2020	2021	2015	2014	
1-3	2017	2018	2019	2016	2015	Räknas om med gällande förutsättningar 2015 under perioden 1/4-1/11 2015*
4-6	2020	2021	2022	2016	2015	

= byter grupp (huvudsakligen)

* För samtliga objekt som ska lyftas till ny grupp ska en reviderad samlad effektbedömning inkl. samhällsekonomisk- och anläggningskostnads-kalkyl finnas framtagen. I huvudsak är det objekt med planerad byggstart de gulmarkerade åren som byter grupp och därmed ska ha en revidera Samlad effektbedömning. Även samlade effektbedömningar för åtgärder som fått ändrad kostnad eller utformning, så att befintlig Samlad effektbedömning inte längre stämmer överens med projektets utformning och nyttor, ska revideras.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Figur 3. Tidplan revidering och granskning av Samlad effektbedömning kopplat till årliga leveranser till regeringen

5.5 Vid upprättande av Samlad effektbedömning ska objekt-ID-nummer och åtgärdsnamn stämmas av med Spil

Med syfte att hålla ordning och reda på Samlad effektbedömningar har åtgärderna (projekten) specifika objekt ID-nr och åtgärdsnamn. Sådana ID-nummer och åtgärdsnamn ges ut av enheten Långsiktig planering, Spil. Vid upprättande av Samlad effektbedömning ska ID-nummer och åtgärdsnamn alltid erhållas från eller stämmas av med enheten Långsiktig planering, Spil.

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.6 Kvalitetsgranskning av Samlad effektbedömning och ev. samhällsekonomisk kalkyl

Samlad effektbedömning inklusive ev. samhällsekonomisk kalkyl ska kvalitetsgranskas, godkännas och publiceras av enheten Samhällsekonomi och modeller, Sple. Detta gäller alla Samlade effektbedömningar som dokumenteras i SEB-mallen (Excel), såväl med detaljeringskrav Enkel-SEB som Fullständig-SEB (vilket innebär att alla samlade effektbedömningar för åtgärder (projekt) med en totalkostnad större än eller lika med 25 respektive 50 mnkr, eller för namngivna objekt med lägre kostnad än ovanstående gränser ska granskas, godkännas och publiceras). Om en högre ambitionsnivå än minimikraven väljs så ska kraven på granskning och publicering följas enligt den valda SEB-typen.

Även Samlade effektbedömningar för myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder som innefattar samhällsekonomiska kalkyler och som har en totalkostnad större än eller lika med 25 respektive 50 mnkr ska också kvalitetsgranskas, godkännas och publiceras av enheten Sple.

Myndighetsåtgärder, driftåtgärder, underhållsstrategier, olika typer av investeringsåtgärder (projekt), påverkansåtgärder, styrmedelsåtgärder med kostnad under ovanstående belopp behöver inte granskas av Sple. Men om dessa ska användas som källa i offentligt dokument så ska de publiceras via Sple, men då med texten "Ej kvalitetsgranskad och godkänd" såvida inte regionen önskar kvalitetsgranskning och godkännande av Sple.

Sple behöver minst 2 veckor på sig för att granska en Samlad effektbedömning inklusive samhällsekonomisk kalkyl. Detta gäller under förutsättning att ett komplett underlag levereras och att Samlad effektbedömning har en god kvalitet. Denna tid kan dock inte garanteras i semestertider eller då många samlade effektbedömningar levereras samtidigt t ex i arbete med åtgärdsplanering och liknande. Om en Samlad effektbedömning behöver revideras utifrån granskningssynpunkter påbörjas en ny 2-veckors period för granskningen vid leverans av den reviderade Samlade effektbedömningen.

Granskningen görs utifrån ett granskningsprotokoll samt instruktioner kopplat till analyser med olika analysverktyg. Löpande kontakter med Sple sker mer fördel innan leverans till granskning för att göra rätt från början i fråga om t ex val av analysverktyg, fränsteg från beslutade principer osv.

Instruktioner för Samlad effektbedömningar och samhällsekonomiska kalkyler:

- Instruktioner för Samlad effektbedömning ingår i samlad effektbedömnings-mallen
- Granskningsprotokoll finns i Samlad effektbedömnings-mallen
- Instruktioner kopplat till verktygen: se www.trafikverket.se för respektive verktyg.

5.7 Lagring och publicering av godkända Samlad effektbedömningar

När en Samlad effektbedömning granskats och godkänts sparas den av enheten Samhällsekonomi och modeller, Sple tillsammans med allt relevant levererat underlag i arbetsrummet [Samhällsekonomiska analysresultat](#). I detta arbetsrum finns originalen av Samlad effektbedömningarna och dessa behöver därmed inte lagras på någon annan plats i Trafikverket. Skriv- och redigeringsrättigheter till detta arbetsrum finns endast hos enheten Sple. Läsrättigheter har alla Trafikverkare.

Efter en Samlad effektbedömning godkänts och lagrats i arbetsrummet kommer den omgående att PDF: as publiceras på trafikverket.se: [Samhällsekonomiskt beslutsunderlag](#). Granskade och godkända Samlad effektbedömningar publiceras i två versioner på trafikverket.se; en kortversion och en

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

fullständig version. Detta innebär att en Samlad effektbedömning som levererats till granskning inte kan justeras eller ändras efter godkännandet. På begäran lämnas övrigt underlag ut som finns lagrat i arbetsrummet.

5.8 Felrättning i godkänd Samlad effektbedömning

Om mindre fel dvs. fel som inte kräver helt omtag (enstaka sifferfel och liknande) skulle upptäckas efter att en godkänd Samlad effektbedömning har publicerats på trafikverket.se så hanteras detta på samma sätt som ordinarie granskningsprocess, dvs. genom granskaren och beslut av cSple.

Större fel som t ex påverkar kostnad, nyttor eller bedömningar av effekter eller mål hanteras genom att upprätta en ny Samlad effektbedömnings-version med nytt versionsdatum enligt ordinarie process.

5.9 Revidering och vidarearbete med Samlad effektbedömning

Samlad effektbedömning ska vara ett dokument som följer en åtgärd (projekt) genom olika utredningsfaser. Då vidare utredning sker ska den senaste godkända Samlade effektbedömningen användas som utgångspunkt för nästa version för att minimera arbetet med att ta fram Samlad effektbedömning och granskning.

5.10 Överföring av innehåll från en äldre Samlad effektbedömnings-version till senare version

Då Samlad effektbedömningsmallen utvecklas genom nya versioner kommer behov att flytta över innehållet i en gamla Samlad effektbedömning till en ny att uppkomma. En metod finns för att föra över Samlad effektbedömningar mellan olika versioner. Kontakta Sple per e-post planeratransportsystemet@trafikverket.se.

5.11 Så här levereras Samlad effektbedömning till granskning

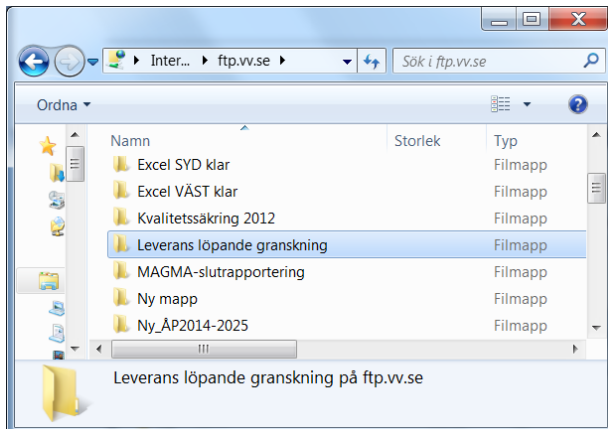
Materialet levereras via FTP-servern "Atgardsplaneringen!" <ftp://ftp.vv.se> och sedan informeras om att material finns för granskning till Sple per e-post planeratransportsystemet@trafikverket.se.

Observera att FTP-servern endast är en plats för utbyte av filer och inte någon lagringsplats för framtiden.

På ftpn finns en mapp som heter "Leverans löpande granskning" där materialet sparas in under aktuell region och mapp enligt mallstrukturen.

¹ Lösenord erhålls från Sple: planeratransportsystemet@trafikverket.se

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
-------------------------------------	---	-----------------------

5.11.1 VAD SKA INGÅ I LEVERANSEN TILL GRANSKNING?

Material som ska levereras till granskning:

- Samlad effektbedömning (Excelversion)
- Kostnadsunderlag (Kalkyl-PM, Prisnivåomräkningar m.m.)
- Ev. utredningar och dylikt
- Samhällsekonomisk kalkyl inkl. ev. känslighetsanalyser (dvs. inte bara resultatfiler utan hela körningar). Specifikt:

–Banse:

- Bansek-bubbla innehållande kalkyl
- Excelfiler innehållande kalkyler
- Underlag för kapacitetsberäkningar
- Underlag för beskrivning av trafikering
- Underlag för beskrivning av anläggningsmassa
- PM som beskriver förutsättningar (trafikering m.m.) för de effekter som kalkylen bygger på
- Motsvarande underlag som ovan för ev. känslighetsanalyser

–EVA:

- EVA-filer
- Grundrapport (resultatfil från EVA)
- Samlad effektbedömning (resultatfil från EVA)
- SA-rapport (resultatfil från EVA)
- Trafikomfördelning
- Underlag till manuellt beräknade effekter (exempelvis buller BUSE/BEVA-beräkningar)

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

- Motsvarande underlag som ovan för ev. känslighetsanalyser

–Sampers/Samkalk:

- komplett Sampers-riggning
- SK-fil (resultatfil från Samkalk-körning)
- R-fil (resultatfil från körning av regional Sampersmodell)
- Makroberäkningen av långväga personbilsresor
- Arbets-PM
- Ev. underlag till manuellt beräknade effekter (exempelvis buller BUSE/BEVA-beräkningar)
- Motsvarande underlag som ovan för ev. känslighetsanalyser

–GC-kalk:

- Kalkyl från GC-kalk

–Mesoanalyser:

- komplett riggning
- Resultatfiler

5.11.2 MAPPSTRUKTUR

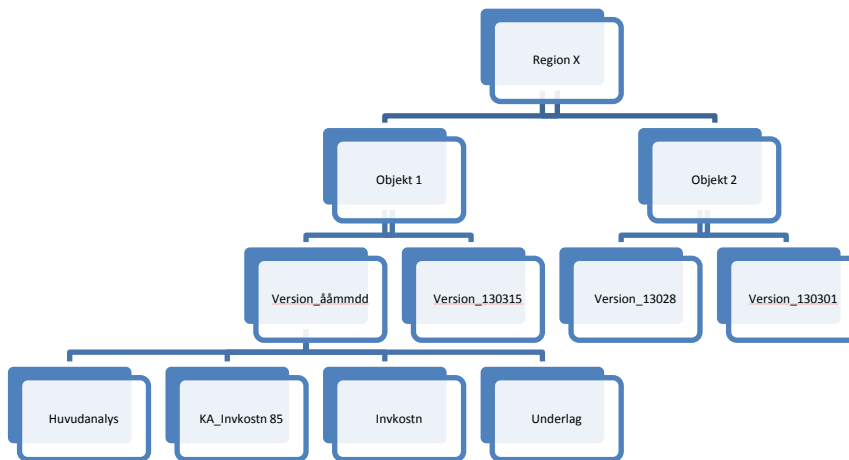
Under "Leverans löpande granskning" finns en mapp per Trafikverksregion. Under regionmapparna upprättas sedan mappar för aktuellt objekt. Objektmapparna döps med ID-nummer och åtgärdsnamn. När man ska lägga upp en Samlad effektbedömning för ett analysobjekt skapar man under objektmappen en versionsmapp som döps till "Version_ååmmdd". I versionsmappen läggs Samlad effektbedömning direkt under versionsmappen och sedan skapas mappar för underlag etc.

- "Huvudanalys": här sparas filerna för huvudanalys för samhällsekonomisk kalkyl
- "KA_invkost 85": här sparas filerna för känslighetsanalys med 85 % -nivå på investeringskostnaden
- "KA_CO2": här sparas filerna för känslighetsanalys med högre CO2-värdering
- "KA_XXX": osv. för övriga känslighetsanalyser
- "Invkostn": här sparas underlag till totalkostnaden (anläggningskostnaden)
- "Underlag": här sparas övrigt underlagsmaterial

Namnsätt de levererade dokumenten (filnamnen) som står i referenslistan med samma nummer som i referenslistan i Samlad effektbedömning.

En ny versionsmapp skapas för varje version eller leverans av Samlad effektbedömning. Mappstrukturen under regionmapparna läggs upp enligt följande:

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

5.11.3 NAMNSÄTTNING AV SAMLAD EFFEKTBEDÖMNING

SEB-filen namnges enligt följande:

- trv-region_ätgårdsid_vägnr_ätgårdsnamn_filtyp_datum

Exempel:

- vva013_e20_alingsas_vargarda_seb_130131
- bvma003_flackarp_arlov_seb_130101

Obs! att namnsättningen av filen ska stämma överens med namnsättningen och ID-numrering av ätgården enligt avsnitt 5.5. Och se till att hålla filnamnen så kort som möjligt även på övriga underlagsfiler!

5.11.4 NAMNSÄTTNING OCH LAGRING UNDER GRANSKNINGSPROCESSEN

Under granskningsprocessen ska dokumenten märkas för att hålla reda på dokumentets status. När regionen anser att en Samlad effektbedömning är klar för leverans till granskning till Sple, skapar regionen en versionsmapp med aktuellt datum och ett tillägg r efter enligt följande:

Version_130308_r

Den av regionen godkända Samlad effektbedömning med tillhörande underlag sparas i versionsmappen. Samlad effektbedömningen namnges med **aktuellt datum och ett tillägg r** efter.

Exempel:

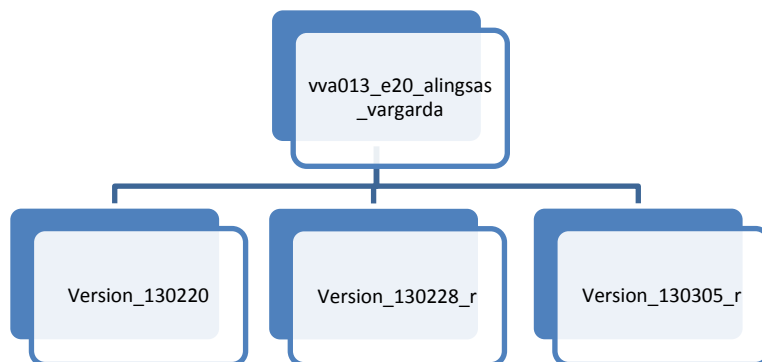
- vva013_e20_alingsas_vargarda_seb_130220_r
- bvma003_flackarp_arlov_seb_130220_r

OBS! Den version av Samlad effektbedömning som regionen sparar i versionsmappen märkt med r ska ha ett tomt granskningsprotokoll.

DokumentID	Ev. ärendenummer	Version
[Ärendenummer]	[Ärendenummer]	1.0

5.11.5 NÄR SAMLAD EFFEKTBEDÖMNING BEHÖVER KORRIGERAS EFTER GRANSKNING

I det fall granskaren har synpunkter på Samlad effektbedömning som innebär behov av korrigering innan den är klar för godkännande, meddelar granskaren sina synpunkter till ansvarig kontaktperson. Kontaktpersonen ser till att korrigerar Samlad effektbedömning (r-versionen med nollat granskningsprotokoll) och sparar Samlad effektbedömning enligt tidigare anvisningar men med nytt datum i en ny versionsmapp märkt r. Därefter genomförs granskning på nytt enligt ovan. Exempel på objektmapp med undermappar på ftp:n efter genomförd granskning:

5.12 Resultat och dokumentation

5.12.1 HJÄLPMEDEL

Handledning och Samlad effektbedömning grundmall (MS Excel) finns på www.trafikverket.se/seb

- 140401_seb_1_15_grundmall.xlsm
- 140401_seb_1_15_forifylld_bansek.xlsm
- 140401_seb_1_15_forifylld_eva.xlsm
- 140401_seb_1_15_forifylld_samkalk.xlsm

Detaljeringskrav:

- Fullständig SEB med NNK (pdf)
- Fullständig SEB utan NNK (pdf)
- Enkel SEB med NNK (pdf)
- Enkel SEB utan NNK (pdf)

Styrande dokument:

TDOK 2011:421 "Beslutsordning för samhällsekonomiskt beslutsunderlag i Trafikverket"
 TDOK 2012:58 "Samlad effektbedömning v 1.0"

5.12.2 BILAGOR

Bilaga 1 "Kvalitetssäkring av anläggningskostnadskalkyler per planläggningstyp"

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

6. Ändringslogg

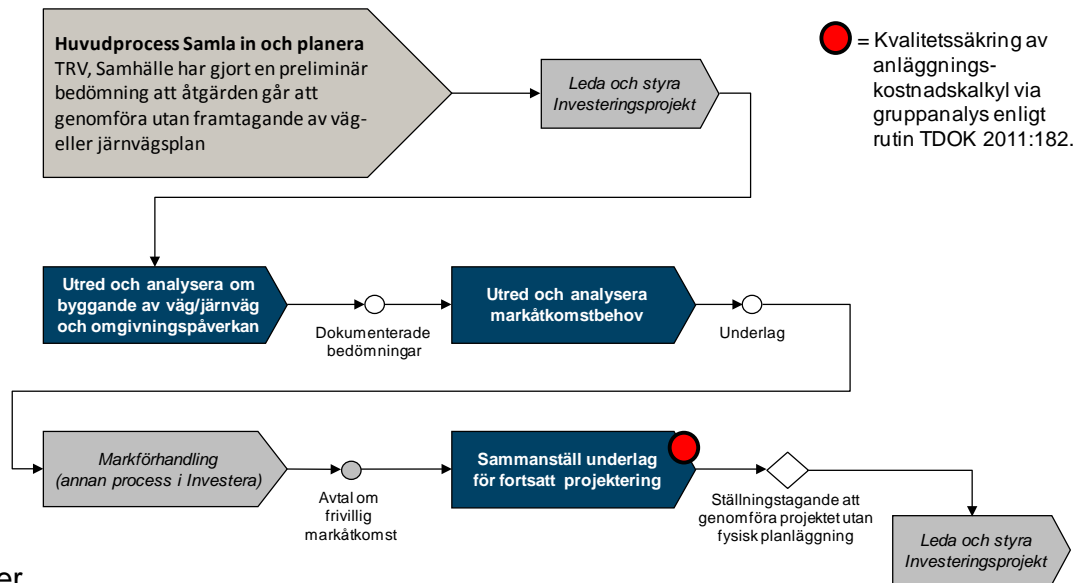
Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
1.0	2013-12-17		Camilla Granholm, Sple
1.1	2014-04-01	Lagt in i riktlinjemall, samt förtydliganden.	Camilla Granholm, Sple

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Bilaga 1 "Kvalitetssäkring av anläggningskostnadskalkyler per planläggningstyp"

Utan formell plan (planläggningstyp 1)

Små åtgärder på en befintlig anläggning som endast medför marginell ytterligare påverkan på omgivningen och där mark kan tas i anspråk med frivillighet

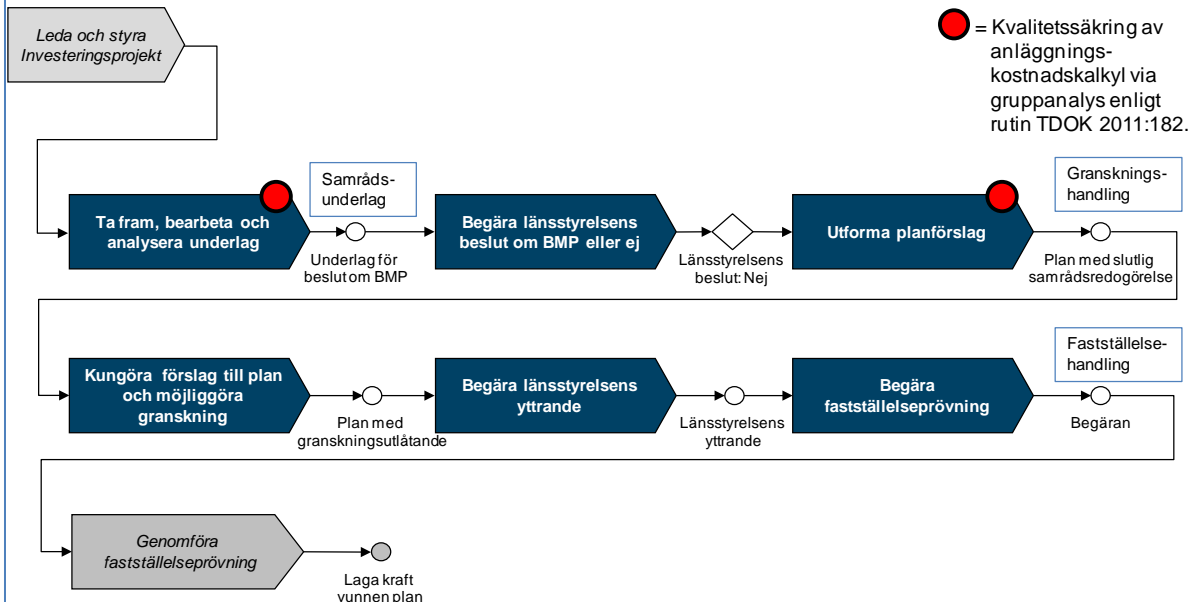

Läs mer
TRVÖK kap 2.2.2 Planläggningstyper

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Inte betydande miljöpåverkan (planläggningstyp 2)

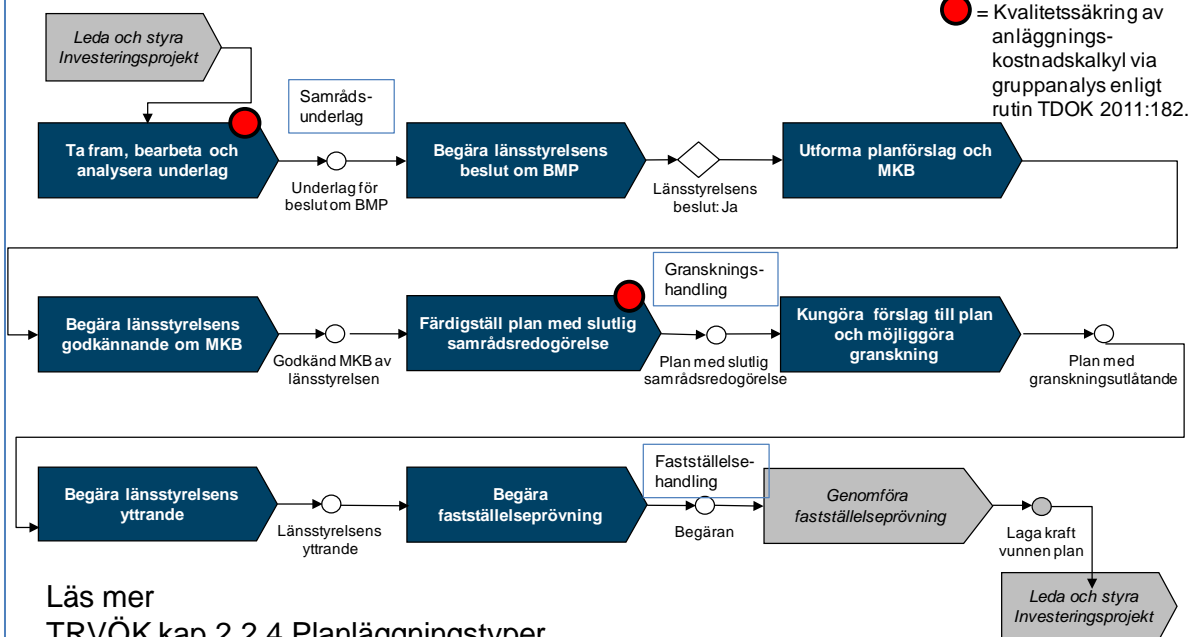
Projekt som av länsstyrelsen inte bedöms ha en betydande miljöpåverkan (ingen MKB krävs, inga lokaliseringalternativ)

Läs mer
TRVÖK kap 2.2.3 Planläggningstyper

Betydande miljöpåverkan (planläggningstyp 3)

Projekt som av länsstyrelsen bedömts innebära betydande miljöpåverkan (MKB krävs, inga lokaliseringalternativ)

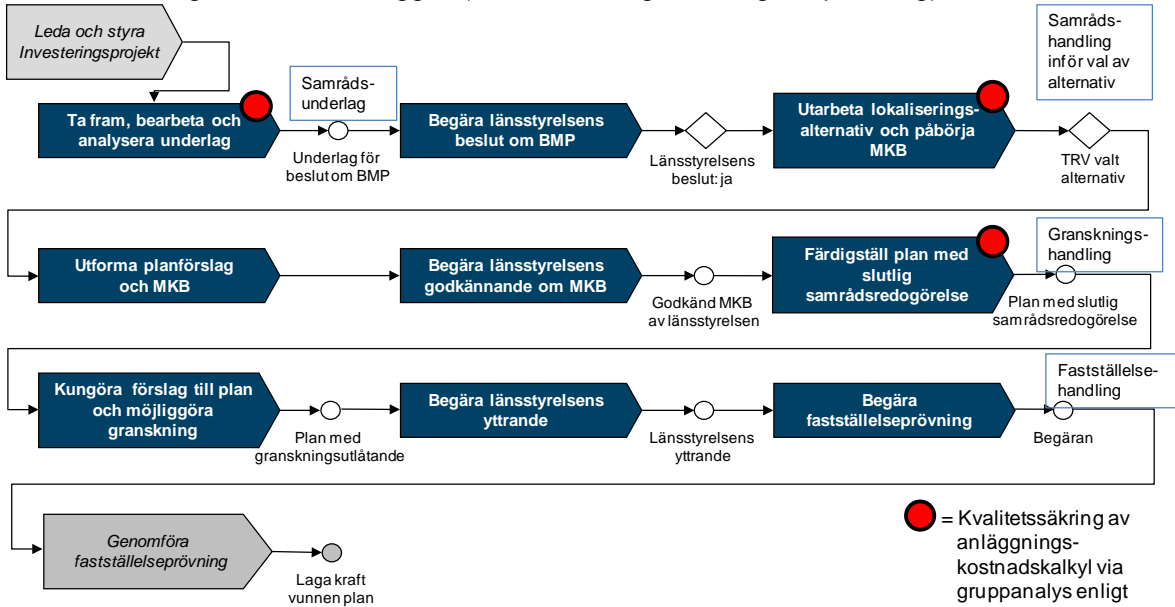

Läs mer
TRVÖK kap 2.2.4 Planläggningstyper

DokumentID [Ärendenummer]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 1.0
------------------------------	------------------------------------	----------------

Alternativa lokaliseringar (planläggningstyp 4)

Projekt som av länsstyrelsen bedömts innebära betydande miljöpåverkan. Olika lokaliserings- och utformningsalternativ föreligger. (MKB krävs, ingen tillåtlighetsprövning)

Läs mer
TRVÖK kap 2.2.5 Planläggningstyper